

[Udenrigsministeren.]

underskrevet af Danmark og en række andre lande. Hidtil har i alt 99 lande undertegnet konventionen. To lande har indtil nu deponeret deres ratifikationsinstrumenter, og adskillige lande er i gang med ratifikationsproceduren. Konventionen træder i kraft, når ratifikation er foretaget af 22 lande, herunder USA, Sovjetunionen og Storbritannien, hos hvem ratifikationsinstrumenter og tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres.

Der er i de trykte bemærkninger til forslaget nøje redegjort for konventionens forhistorie og indhold, og jeg skal ikke her gentage disse oplysninger. Derimod vil jeg gøre nogle bemærkninger om konventionens karakter og begrunde regeringens ønske om ratifikation.

Konventionen er blevet til efter årelange forhandlinger i nedrustningsudvalget i Genève og gentagne drøftelser i FNs generalforsamling. Såvel de vestlige som de østlige og de uforpligtede lande har under forhandlingerne opgivet visse hidtidige standpunkter for at nå frem til et resultat, og man kan med tilfredshed konstatere, at konventionen er et produkt af en lang række staters indsats.

Man kan — netop på baggrund af konventionens tilblivelseshistorie — både beskrive den som en betydelig landvinding og pege på visse mangler.

Det kan fremhæves, at bestemmelsen i art. II om tilintetgørelse af bestående lagre af de omhandlede B-våben er den første egentlige globale nedrustningsforanstaltning siden 2. verdenskrig, men man må på den anden side beklage, at det ikke samtidig er lykkedes at opnå enighed om et forbud mod kemiske våben.

Det er blevet gjort gældende, at konventionens betydning er begrænset, fordi B-våben ifølge sagkundskaben skulle frembyde så stor militær usikkerhed, at deres anvendelse under alle omstændigheder ville være usandsynlig. Heroverfor kan man fremhæve, at konventionens art. I nu forbyder en videre udvikling af disse våben og dermed forhindrer en forbedring af våbnenes anvendelsesmuligheder.

Konventionen har ikke noget direkte forbud mod brug af B-våben, men forbudet mod fremstilling og forpligtelsen til tilintet-

gørelse af bestående lagre vil i praksis føre til samme resultat, og Genève-protokollen af 17. juni 1925 om forbud mod anvendelse til krigsbrug af kvælende, giftige eller lignende gasarter samt af bakteriologiske krigsmidler gælder stadig mellem dens parter.

Konventionen indeholder ikke bestemmelser om egentlig kontrol med dens overholdelse. Art. V rummer en forpligtelse til samråd og samarbejde om problemer, der opstår i forbindelse med konventionen, og art. VI hjemler en klageadgang til FNs sikkerhedsråd i tilfælde af påståede overtrædelser, men denne klageprocedure er altså underkastet de permanente sikkerhedsrådsmedlemmers vetoret. Dette er i øvrigt årsag til, at Sverige endnu ikke har underskrevet konventionen. Regeringen mener imidlertid ikke, at dette punkt kan tillægges en så afgørende betydning, at det bør afholde Danmark fra at ratificere konventionen.

Endelig vil jeg fremhæve konventionens art. IX, der forpligter parterne til at videreføre forhandlingerne med henblik på at opnå enighed om effektive foranstaltninger til forbud mod kemiske våben m. v. Denne løfteparagraf styrker håbet om, at man gennem fortsatte anstrengelser også senere vil kunne nå et gunstigt resultat for så vidt angår C-våben.

Sammenfattende kan konventionen betegnes som et virkeligt, om end begrænset fremskridt på nedrustningens vej, hvilket jeg også gav udtryk for i FN sidste år. Danmark, der altid har støttet realistiske foranstaltninger på nedrustningsområdet, må efter regeringens opfattelse derfor ved sin ratifikation bidrage til, at konventionen snarest træder i kraft, og jeg anbefaler derfor det forelagte forslag herom til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om kontrol med arbejder af ædle metaller m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 13) findes i tidenden sp. 352, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 43).

Der var ikke stillet ændringsforslag.